

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΕΤΟΣ Α΄

1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1892

ΦΙΛΑ. Γ΄.

ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑΣ

ΕΓΑΝ ἐμβριθῶς μελετήσῃ τις τὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν θέλει παρατηρήσῃ, ὅτι, ἐνῶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις ἀκολουθεῖ τὴν πρόοδον τοῦ αἰῶνος, ἀκολουθεῖ τὴν πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν, ὑπολείπεται μεγάλως ἠθικῶς. Τὸ ὕλικόν συμφέρον, τὸ κέρδος, ἡ φιλοδοξία εἰσι τὰ μόνα ἐλατήρια τῶν πλείστων τὴν σήμερον. Ἴνα ἀπολαύσῃ τις κοινωνικὴν τινα ἰσχύουσαν θέσιν προσφέρει ἄφθονον τὸ θυμίαμα εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς καὶ θυσιάζει πολλάκις χάριν τοῦ συμφέροντος καὶ αὐτὴν τὴν τιμὴν του. Ὁ ἔρωσ πρὸς τὴν πατρίδα, ἡ πίστις πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἡ ἐλπίς εἰς τὴν ἀθανασίαν κατήνησάν παρά τισι λέξεις κεναὶ καὶ οὐδὲν πλέον. Τὸ ἐγκλημα ἐπυλλαπλασιάσθη καὶ γενικὴ πανταχοῦ ἐπικρατεῖ ἡ ἠθικὴ χαλάρωσις. Δὲν εἴμεθα ὄντως ἐκ τῶν ἀπαισιοδόξων ἐκείνων ἀνθρώπων, οἵτινες μόνον τὰ κακὰ βλέποντες, τυφλώττουσι πρὸς πᾶν ὅ,τι καλὸν ἔχει νὰ δεῖξῃ ἡ σημερινὴ κοινωνία. Ἀλλὰ τοῦτο οὐδόλωσ κωλύει ἡμᾶς, ἵνα ὁμολογῶμεν, ὅτι, ἐνῶ κατὰ τὰ ἄλλα γίνεται πρόοδος τις, ἠθικῶς ὁσημέραι ἐξασθενούμεν. Ἀλλὰ πόθεν ἡ κατάστασις ἡμῶν αὕτη; Πόθεν ἡ ἠθικὴ αὕτη διασθορά; Πόθεν αἱ μεγάλαι αὐταὶ κακίαι, αἵτινες, ὡς μελανὰ νέφη, κατακαλύπτουσι τὸν ὥραϊον τῆς Ἑλλάδος ὀρίζοντα; Τοῦτο προσέρχεται ἐκ τινων, οἱ ὅποιοι ἐν τῇ ἀγνωσίᾳ αὐτῶν ρίπτουσι ἀθεϊστικὰ σπέρματα εἰς λαὸν μὴ εἰσέτι ἀνδρωθέντα, καὶ λέγω ἐν τῇ ἀγνωσίᾳ καὶ μωρίᾳ αὐτῶν, διότι, ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν, εἶναι ἔπεα πτερόεντα, διότι ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ εἶνε τεθεμελιωμένη ἐπὶ βράχου, ὃν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κλονίσωσι τριῶν αἰῶνων σκληρότατοι καὶ φρικωδέστατοι καταδιωγμοὶ καὶ τεσσάρων αἰῶνων αἰρέσεις, ὧν τὰ δόγματα ἀναμασσούσιν οἱ ἐλευθεροφρονῶντες καὶ παρουσιάζουσι τῷ κόσμῳ ὡς νέα φιλοσοφικὰ δόγματα, ὡς νέας ἀνακαλύψεις· ἐλάπτουσι ὅμως ἠθικῶς τὴν κοινωνίαν, ἐν ἣ δια τοῦ ἱεροῦ τῆς θρησκείας πυρὸς δύναται ν' ἀναπτυχθῇ τελεία ἠθικὴ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· ὅσα δὲν θέλωσιν ἂς λέγωσιν οἱ φιλελεύθεροι ὀρθολογισταὶ ὑπὲρ ἀνεξαρτήτου ἠθικῆς, περὶ ἠθικῆς οὐδεμίαν σχέσιν ἐχούσης πρὸς τὴν θρησκείαν. Οἱ αἰῶνες, ἡ ἱστορία, οἱ συγγραφεῖς, οἱ τε θύραθεν καὶ ἐκκλησιαστικοὶ, ἔξοχοι τῶν σημερινῶν χρόνων διάνοιαν μαρτυροῦσιν, ὅτι

ἠθικὴ ἄνευ θρησκείας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ὁ ἠθικὸς νόμος φωνάζει ἐκάστῳ ὅτι τὸ ἄπειρον, τὸ αἰώνιον, τὸ ἀναρχόν, ὁ δημιουργὸς τοῦ παντός ἐνέγραψε τοῦτον ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἶνε ὁ νομοθέτης αὐτοῦ. Καὶ ἡ περὶ τὴν θρησκείαν ἀδιαφορία εἶνε ἡ αἰτία τῆς σημερινῆς ἡμῶν καταστάσεως. Ὅταν ὑπάρχῃ ἐν ταῖς κοινωνίαις τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα ἐκεῖ θάλλει καὶ τὸ ἠθικόν. Διότι μόνη ἡ θρησκεία καὶ μάλιστα ἡ χριστιανικὴ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ διαπλάσῃ τὴν καρδίαν. Μόνη ἡ χριστιανικὴ θρησκεία δύναται νὰ ἐγγαράξῃ ἐν αὐτῇ ἠθικὰς ἀρχὰς, ἀρχὰς αἰώνιους καὶ ἀμεταβλήτους. Ἀπ' ἐναντίας ἡ ψυχρότης πρὸς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ, ἡ ἀδιαφορία εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος σταυρωθέντος συνεπιφέρει βεβαίως ἠθικὴν ἐξασθένησιν. Ἀλλὰ τίνα εἰσὶ τὰ αἷτια τῆς θρησκευτικῆς ἡμῶν ἀδιαφορίας; Πολλὰ ὄντως εἰσὶ τὰ αἷτια, ἀλλ' ἡμεῖς θέλομεν ἀρκεσθῆ ἀναφέροντες τρία μόνον τὰ σπουδαιότερα, ἅπερ ἐπιπολάζουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν πάσαις ταῖς κοινωνίαις. Καὶ πρῶτον λέγομεν ὅτι εἶνε ἡ προκατάληψις κατὰ τῆς θρησκείας, δεύτερον ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι ἐχθρὰ τῆς προόδου καὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ ὅτι πρὸ παντός φοβεῖται τὴν πρόοδον τῶν νεωτέρων ἐπιστημῶν καὶ τρίτον ἡ ἀτελής θρησκευτικὴ μὀρφωσις.

(ἔπεται συνέχεια)

+ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΡΑΣΧΗΣ Ἀρχιμανδρίτης

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Voltaire, καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότερᾳ ἐποχῇ, πάντα τὰ Ἔθνη εἶχον τὰ πολιτικὰ αὐτῶν Σωματεία, πρῶτον δ' αὐτῶν ἀναφέρεται τὸ Ἑλληνικόν, ὅπερ εἶχε τὰς Ἑκκλησίας του, ἐξ ὧν καὶ ὁ Χριστιανισμὸς παρέλαβε τὴν λέξιν «Ἐκκλησία», δι' ἧς διαδηλοῖ τὸ μέρος, εἰς ὃ πάντες οἱ τοῦ αὐτοῦ θρησκευματος ὁπαδοὶ συνέρχονται.

Καὶ ἀληθῶς, ἀνατρέχοντες εἰς τὰς πηγὰς τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀνευρίσκομεν ἄξια λόγου ἀμμάζοντα πολιτικὰ Σωματεία, ἀπ' αὐτῶν ἔτι τῶν ἠρωϊκῶν καλουμένων χρόνων, καίτοι ἡ Ἑλλάς ἦτο τότε κατατετμημένη εἰς μικρὰς πόλεις καὶ πολλαχῶς διίστατο. Ἐξ αὐτῆς καταδειχθήσεται ὅτι ἐν Ἑλλάδι τὸ πρῶτον ἐτέθησαν ἐν σχετικῇ πρὸς τὴν ἐποχὴν ἀτελείᾳ, αἱ βάσεις τοῦ πανταχοῦ ἤδη ἐπικρατήσαντος κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος.

Κατὰ τὸν Ὅμηρον, ὅστις εὐλόγως ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν θεωρεῖται ἡ

ἀρχαιοτέρα πηγὴ τῶν περὶ Ἑλλάδος γνώσεων, κατὰ τοὺς ἠρωϊκοὺς χρόνους δύο πολιτικὰ Σωματεία ἔκμαζον, ἡ «Βουλὴ τῶν Ἀρίστων» καὶ ἡ «Ἄγορά» ἢ ἄλλως καλουμένη καὶ «Ἐκκλησίᾳ τοῦ Δήμου».

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀρίστων, συνέκειτο ἐκ τῶν εὐγενῶν γερόντων (1) καὶ τῶν ἐν γένει πεπαιδευμένων Ἀνδρῶν, πρόεδρος δ' αὐτῆς ἦτο ὁ ἐκάστοτε Βασιλεὺς. Ἡ Βουλὴ συνδισκέπτετο ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Βασιλέως, περὶ παντός ἀντικειμένου ἀφορῶντος τὰ γενικὰ συμφέροντα, ἰδίᾳ δὲ περὶ κηρύξεως πολέμου, καὶ περὶ τῆς λύσεως τῶν δικαστικῶν διενέξεων τῶν πολιτῶν. Καίτοι οἱ Βασιλεῖς ἐθεωροῦντο τότε οὐχὶ ἀπλῶς «Ἐλέφ Θεοῦ» βασιλεύοντες, ἀλλ' ὡς καταγόμενοι ἀπ' εὐθείας ἐξ αὐτοῦ τοῦ τότε γνωστοῦ Θεοῦ, τοῦ Διὸς, οὐχ ἦττον δὲν ἐνήσκουν ἐντελῶς ἀπόλυτον ἐξουσίαν, ἀλλὰ περιορίζοντο πολλαχῶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀρίστων, συνεχῶς ὑποκύπτοντες εἰς τὰς γνώμας καὶ συμβουλὰς αὐτῆς. (2)

Ἡ Ἄγορά ἢ Ἐκκλησία τοῦ Δήμου, συνέκειτο ἐκ τοῦ λαοῦ, ὅστις προσεκαλεῖτο ἐν τῇ Ἄγορᾳ, ὅπως λάβῃ γνώσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς προαποφασισθέντων. Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει ἐν τῇ Ἰλιάδι, πολλαὶ περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ Ἡγεμόνες συνεκάλουν τὸν λαόν, ὅπως συμβουλευθῶσιν αὐτὸν, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν τὴν ἐπομένην ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως. «Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴν δε καλέσατο λαὸν Ἀχιλλεύς, ἵνα συμβουλευθῇ αὐτὸν τίνοι ποτὲ τρόπῳ ἠδύνατο νὰ ἐξιλεώσῃ τοὺς Θεοὺς, ὅπως ἀπαλλάξωσι τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκ τοῦ λοιμοῦ, ὃν ἀπέστειλε κατ' αὐτῶν ὁ Ἀπόλλων, παρακληθεῖς ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦ αὐτοῦ Χρύσου, ὡς μεθ' ὕβρεων ἀποπεμφθέντος ἐκ τοῦ ναυστάθμου τῶν Ἑλλήνων, ὅταν μετέβῃ αὐτότι, ἵνα λυτρώσῃ τὴν ὡραίαν αὐτοῦ θυγατέρα Χρυσήϊδα. (3) Ὁ Δῆμος συνήρχετο εἰς τὴν Ἄγοράν, κατὰ πρόσκλησιν τῶν κηρύκων, ἐκάθητο δὲ κυκλοειδῶς, καὶ ἐπὶ πετρῶν ἐν ὑπαίθρῳ, κατὰ τὰς συνελεύσεις δ' αὐτοῦ παρίσταντο οἱ τε Βασιλεῖς, καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἀρίστων. (4) Οὐδεὶς τῶν ἐκ τοῦ Δήμου ἐδικαιοῦτο νὰ ἀγορεύσῃ, ἀλλὰ μόνον οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Ἄριστοι. Οὔτε ψηφοφορία, οὔτε ἀπόφασίς τις παρὰ τοῦ πλήθους ἐξεδίδετο, ὥστε μᾶλλον τυπικὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ σύγκλησις αὐτῆ τοῦ Δήμου, σκοποῦσα μόνον τὴν γνωστοποίησιν εἰς τὸν λαόν, τῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀρίστων ἀπορραζομένων. Εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἀγόμεθα ἐκ τῶν ἐπομένων χωρίων τοῦ Ἀρι-

1) Ὅτι συνέκειτο ἐκ γερόντων ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἐπομένου στίχου τοῦ Ὀμήρου «Βουλὴ δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἴζε γερόντων». Ὀμ. Ιλ. Β. 53. Ἡ λέξις ὅμως γέρον, ἐνεῖχεν οὐ μόνον τὴν σημασίαν τῆς προεβηχιαίας ἡλικίας, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ ἐπιφανοῦς, ὡς καὶ ἡ Λατινικὴ λέξις «major».

2) «Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες». Ὀμήρ. Ὀδύσ. VIII.

3) «Σὺν τῷ τοῦχος βασιλεὺς ὦ τε Ζεὺς κύδος ἔδωκε». Ἰλιάδ. Α'.

4) Βλ. Ὀμήρ. Ἰλιάδ. Α' στ. 34.

στοτέλους. «Ο μὲν Δῆμος μόνον τοῦ ἀκοῦσαι κύριος, οἱ δὲ Ἡγεμόνες καὶ τοῦ πράξει.» Καὶ ἀλλαχοῦ «Οἱ γὰρ Βασιλεῖς ἄπροελιοιντο ἀνήγγελλον τῷ Δῆμῳ». 5) Μεταξὺ ἐν τούτοις τῶν Ἱστορικῶν ἠγέρθη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ οὕτω συγκαλούμενη αὐτὴ τοῦ Δήμου Ἄγορὰ, ἐξήσκει ἐπιτροπὴν τινα ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς καὶ τῶν Βασιλέων. Ὁ δόκιμος τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας συγγραφεὺς Κ. Παπαρηγόπουλος, φρονεῖ, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ συγκαλούμενος Δῆμος, δὲν ἐστερεῖτο ἐπιτροπῆς, ὡς πολλάκις τροπολογήσας τὴν γνώμην τῶν Βασιλέων καὶ ἀπὸ πολλῶν αὐθαιρέτων πράξεων αὐτοῦς ἀποτρέψας. 6) Καὶ ὁ σοφὸς συγγραφεὺς τῶν πολιτικῶν ἀρχαιοτήτων Α. Ραγκαβῆς, παραλλήλως ἀποφαίνεται, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Δήμου νὰ μὴ ἐνήσκει ἐπιτροπὴν τινα ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἡγεμόνων, διότι αὕτη ἀπετέλει τὴν ζῶσαν ἔκφρασιν τῆς κοινῆς γνώμης. 7) Αἱ γνώμαι αὐτῶν αὐταὶ ἐνισχύονται καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων στίχων τοῦ Ὀμήρου «Χαλεπὴ Δήμου φήμη», καὶ «ἄθμοιο φάμαν αἰδόμενοι.» Πολλὰ τέλος ἄλλα ὑπάρχουσι τεκμήρια ἐνδεικνύοντα, ὅτι οὔτε τῶν Βασιλέων ἡ δύναμις ἦτο πάντοτε ἀπεριόριστος, οὔτε ἡ εὐπειθεῖα τῶν Ἀγορῶν τοῦ Δήμου πάντοτε τυφλή.

Τοιαῦτα ἦσαν τὰ πολιτικὰ τῆς Ἑλλάδος Σωματεῖα, κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην τῶν ἡρώϊκων χρόνων ἐποχὴν, καθ' ἣν πᾶσα πόλις Ἑλληνικὴ ἐβασιλεύετο.

(ἔπεται συνέχεια)

Δ. ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ

Ο ΠΑΠΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤ

ΕΝ Τῇ ΕΛΛΗΝΙΚῃ ΙΣΤΟΡΙΑ

(συνέχεια ὄρα προηγ. φύλλον)

Ὁ Πάπας Ἀλέξανδρος ΣΤ. ἅμα ἀνελθὼν εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὅπως-δήποτε μέριμναν τινὰ εἰδείξε καὶ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας, ἰδίως δὲ, πρὸς διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ἐπίσης ἠθέλησεν ἵνα οἱ χριστιανοὶ, οἱ ἀνήκοντες εἰς ἕτερον δόγμα καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀσπασθῶσι τὰ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας, μὴ ἀναβαπτίζωνται καὶ οὕτως ἐκήρυξεν ὅτι κῦρον ἔχει τὸ βάπτισμα τῶν Ρουτένων καὶ Λιθουανῶν, καὶ ἄλλων τῶν ἐπιθυμούντων τὸν δυτικισμὸν ν' ἀσπασθῶσι(1). Ὁ Πάπας οὗτος, ὅστις ὡς κατωτέρω θέλομεν ἰδεῖν, καὶ σταυροφορίαν διοργάνωσε καὶ τοὺς Τούρκους

5) Ἀριστοτ. Ἱδεν, Νικομ. Γ. 3.

6) Ἱστορ. Ἑλλ. Ἔθν. Κ. Παπαρηγ. Τ. Α'. σελ. 86.

7) Ἀπαντα Φιλολογικὰ Ἀλεξ. Ρ. Ραγκαβῆ Τ. ΙΕ'. σ. 59.

ἐπολέμησε, ἅμ' ἤκουσε τὴν ἔφρασιν τοῦ Καρόλου τοῦ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολὴν οὐδεμίαν ἀντίστασιν ἔφερον· ἀλλὰ δυστυχῶς, τοῦ Καρόλου, τοῦ φιλοπολέμου τούτου τῆς Γαλλίας Βασιλέως, τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ γίνῃ ἥρωας, δὲν ἦτο μόνον ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν στεναζόντων ταλαιπῶρων χριστιανῶν. Φθάσας ὁμως εἰς Φλωρεντίαν, εἰς τοὺς χριστιανοὺς ποιεῖ γνωστὸν διὰ προγράμματος, σὺν ἄλλοις, ὅτι ἐξ ἀπαλῶν ἄνδρων κατὰ νοῦν εἶχε τὴν εὐμερίαν τῶν χριστιανῶν καὶ σφόδρα ἐλυπεῖτο διὰ τὴν θρασύτητα τῶν Τούρκων, ἕνεκα τούτου, ἀπεράσισε νὰ ὑποστῇ θυσίας πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ ποθομένου του· πεπεισμένος ὢν, εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, τὴν συνδρομὴν τοῦ τε Πάπας καὶ χριστιανῶν ἡγεμόνων. Διὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς Νεάπολιν, ἧς ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε δικαίωματα ἕνεκα τῶν Ἀδελφῶν, ἀνάγκη ἦτο νὰ διέλθῃ τῆς Ῥώμης. Ὁ Πάπας διὰ Βούλας ἐπήνεσε τὸν ζῆλον, ἂν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν ἐδείκνυε διὰ τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ ἐπέτρεπε τὴν διάβασιν, ἂν καὶ δὲν τὸ ἐπεθύμει Ἐγγραφὸν δὲ τῆς 22 Μαρτίου 1494 λέγει α... breve, due parti, l' una la quale lauda la dispositione quale la sua Christianissima Maesta dimostra havere de andare contra li infedeli, et la conforta perseverare in questa, et farlo cum effecto. In altra dissuade Sua Maestà de la impresa del Regno di Napoli... (2)

Ὁ Κάρολος ἐν τούτοις διήλθε τὰς Ἀλπεις (3). Οἱ Ἴταλοι δὲν ἦσαν ὁμόφωνοι (4), παντοῖαι αἱ σκέψεις, παντοῖα τὰ συμφέροντα. Ἄλλ' ὁ σκοπὸς ἡμῶν δὲν εἶνε τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀδελφὴν Ἰταλίαν, διὸ λέγομεν μόνον ὅτι, μεταξὺ τῶν λογίων τῶν συγχρόνων, καὶ εἰς ἕλληνα, ὁ Μιχαὴλ Μάρουλος ὁ Ταρχανιώτης, λατινιστῆς ἄριστος, διὰ λατινικοῦ ποιήματος παριστᾷ τὴν Ἑλλάδα ἀλυσοδετοῦ περιμένουσας τὸν γάλλον ἐλευθερωτὴν καὶ τὴν Ἰταλίαν κλαίουςαν διὰ τὴν ἀργοπορείαν τῆς ἀρίστως αἰ-

(1) Πρβλ. Leonetti, Alessandro VI. κεφ. VII, VIII, XXVII.

(2) Πρβλ. Leonetti Alessandro VI, κεφ. XI.

(3) Περὶ τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἀποσπῶμεν ἐκ τοῦ Sur les colonels généraux (89) τοῦ Brantôme τὰ ἐξῆς «L' armée du petit roi Charles VIII était épouvantable à voir. De tous ceux qui se rangeaient sous les enseignes et bandes des capitaines, la plupart étaient gens de sac et de corde, méchants garnemens échappés de la justice, et surtout forcés marqués de la fleur de lis sur l' épaule, esorillés, et qui cochaient les areilles, à dire vrai, par longs cheveux hérissés et barbes orribles, autant pour cette raison que pour se montrer plus effroyables à leurs ennemis.»

(4) Ὁρα C. de Cherrier, Histoire de Charles VIII, roi de France — Desjardin, Négociat, diplomat. de la France avec la Toscane — Alberi, Relazioni degli ambasciatori Veneti etc. etc. A. — Trinchera Codic. Aragonese.

τοῦ Ἰδοῦ οἱ πρῶτοι στίχοι:

Invicte magni Rex Caroli genus,
 Quem tot virorum tot superum piaē
 Sortes jacentes vindicemque
 Justitiae, fideique poscunt:
 Quem moesta tellus Ausonis hinc vocat
 Illinc solutis Graecia crinibus,
 Et quidquid immanis profanat
 Turca Asiae, Syriaeque pinguis;
 Olim virorum patria et artium,
 Sedesque vera ac religio Deum,
 Nunc Christianae servitutis
 Dedecus, opprobriumque turpe κτλ.

Περὶ τῆς γαλλικῆς ταύτης ἐστρατείας ὁ ἡμέτερος Παπαρρηγόπουλος ἱστορεῖ (1) αὐτὸν νέος καὶ φιλοπόλεμος βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Κάρολος Η' συνέλαθε τὸν σκοπὸν νὰ κατακτήσῃ μὲν τὴν Ἰταλίαν, ὀργωμένον δὲ ἐκείθεν νὰ καταλάβῃ καὶ τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον. Ὅθεν ἀγοράσας παρὰ Ἀνδρέου Παλαιολόγου τοῦ υἱοῦ μὲν Θωμά, τοῦ πάλαι ποτὲ δεσπότη τῆς Πελοποννήσου, ἀνεψιῦ δὲ τοῦ τελευταίου ἑλληνος αὐτοκράτορος, τὰ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐκείνου δίκαια, ἐπαινώθη τὸ διάδημα αὐτοῦ καθ' ἣν ἡμέραν τῷ 1495 εἰσῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς Νεάπολιν καὶ ἐπεχείρησε συνειρηθεῖς μετὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς διὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δυρραχίου, τοῦ Κωνσταντίνου Ἀριανίτου καὶ διαφόρων ἄλλων προϋχόντων. Περὶ τῆς ἀγορᾶς ταύτης τοῦ Καρόλου παρὰ τοῦ Ἀνδρέου Παλαιολόγου, οἱ ἱστορικοὶ δὲν συμφωνοῦσι μεθ' ὅλης τῆς πραγματείας τοῦ Foneemagne (2), διό, ἵνα μὴ μακρύνωμεν τὰς ἱστορικὰς ταύτας σημειώσεις, θέλομεν, εἰς ἄλλα φυλλάδια τοῦ ἀρτισυστάτου καλοῦ τούτου περιοδικοῦ, δημοσιεῖσαι ἐν μεταφράσει τὸ συμφωνητικὸν τοῦτο ἢ συμβόλαιον μετὰ τῶν κρίσεων τῶν ἱστορικῶν καὶ ἄλλων σχετικῶν—Ὁ Παπαρρηγόπουλος ἀκολουθεῖ λέγων ὀρθῶς: «Μεγάλα ἀποθῆκαι ὄπλων παρεσκευάσθησαν ἐν Δυρραχίῳ· ἀπόστολοι δὲ τῆς Πελοποννήσου, τῆς Θεσσαλίας, τῆς Ἡπείρου, τῆς Ἀλβανίας καὶ τῶν σλαβικῶν ἐπαρχιῶν, προσήρχοντο εἰς Ἐνετίαν καὶ Ἀπουλίαν, ἵνα κανονίσωσι τὸ κίνημα ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν Γάλλων. Καὶ συνεφωνήθη λοιπὸν ὅτι ὁ Κάρολος, θέλει ἐπιπλεύσει ἐξ Ἰδροντος εἰς Αὐλῶνα καὶ πορευθῆ ἐξ Αὐλῶνος ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, δορυφορούμενος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, Σλαβῶν καὶ Ἀλβανῶν. Βεβαίως μάλιστα ὅτι 5000 Ἕλληνες, Θεσσαλοὶ καὶ Ἡπειρώται, προλαβόντες κατέλαβον τὴν Σκόδραν καὶ ἄλλα ἐπίκαιρα κρημνίσματα. Τὸ ἀναμφισβήτητον εἶνε ὅτι οἱ Τούρκοι οἱ οἰκοῦντες εἰς τὰ

(1) Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικ. Ἔθνους Τόμ. Ε' σελ. 523—624, ἐκδ Κωνσταντινίδου.

(2) Οἱ Memoires de l'academ. des Inscript. et belles let. τόμος XV.

ὑπαρξία τῆς Ἰλλυρίας, τῆς Ἡπείρου, τῆς Ἀκαρνανίας καὶ τῆς Μακεδονίας, μαθόντες τὰ παρασκευαζόμενα, ὑπεχώρησαν εἰς τὰ μεσόβγεια· τοσοῦτον δὲ τρόμον εἶχεν ἐμποιήσει ἡ θουλληθεῖσα ἀφίξις τοῦ Καρόλου Η' καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Βαγιαζήτ, ὥστε οὗτος ἠτοίμασθη νὰ νᾶσφαλίτῃ ἐαυτὸν ἀπερχόμενος ἐκ Βυζαντίου εἰς Ἀσίαν.»

Ἄν συμφωνοῦμεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ σοφοῦ ἱστορικοῦ Παπαρρηγόπουλου εἰπόντος αὐστουχῶς ὁ Κάρολος Η' δὲν ἐξελέξατο πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ πτελικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ οὔτε τὴν εὐθυτέραν οὔτε τὴν ὀμαλωτέραν ὁδὸν. Ἄν συμφωνοῦμεν διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους.

(ἔπεται συνέχεια)

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΟΙ ΕΡΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΒΕΡΩΝΗΣ

Ἐπόσας φαντασίας ποιητῶν, ζωγράφων, μουσικοδιδασκάλων ἢ λυπηρὰ τῶν ἐραστῶν τούτων φημηγορία δὲν ἐνέπνευσεν!

Ἱστορία παλαιὰ, πλὴν πάντοτε νέα! Μα τῶν τούτων πλευρῶν τοῦ θεοῦ ἐκείνου πρίσματος, ὅπερ καλεῖται ἔρωσ!

Σήμερον ἔτι ἐν Παρισίοις καὶ Λονδίῳ ὁ λαὸς συγκινεῖται ἐκ τῶν ἐντυπώσεων τῶν μελωδιῶν τοῦ Γκουνῶ, ἢ τῶν φλογερῶν τοῦ Σαίξπηρ στίχων, περιγραφόντων τὸ ἀθάνατον δράμα.

Ἱστορία παλαιὰ, πλὴν πάντοτε νέα! Διὸ καὶ ἡμεῖς τὴν συγκινητικωτάτην ταύτην ἀνασκευάζοντες συμφορὰν, παρκατήσωμεν ἐν νῷ τὴν σκηλῆν, ἐφ' ἧς αὕτη ἐκτυλίσσεται.

* *

Ἡ Βερόνη, ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τοῦ Βαρθολομαίου δέλλα Σκάλια, ἐμαστιζέτο καὶ αὕτη ὑπὸ λυσσαλέων φατριῶν.

Αἱ ἰσχυρότεροι καὶ ἐπιφανεστέροι τῶν οἰκογενειῶν διετέλουν κερωρισμένοι ἀπ' ἀλλήλων· ἐν δὲ πρὸς στιγμὴν ἐπήρχετο εἰρήνη, ἡ εἰρήνη αὕτη ἦτο ἀνακωχῆς, εἰρήνη βραχεῖα, μὴ εἰλικρινῶς συνομολογουμένη, χρησιμεύουσα δὲ μᾶλλον πρὸς ἀναρρίψισιν νέων διχονοικῶν.

Μεταξὺ τούτων ἦσαν καὶ οἱ Καπουλέτοι μετὰ τῶν Μοντέγων.

Ἐσπέραν τινά, μεγαλοπρεπῆς ἐδίδετο χορὸς ἐν ταῖς πλουσίαις τῶν Καπουλέτων αἰθούσαις. Εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην ἔπρεπε νὰ παρευρεθῶσι καὶ οἱ Μοντέγοι, οἵτινες πράγματι καὶ προσήλθον. Πάντων δ' ὑπερείχεν ὁ Ρωμαῖος, νέος τολμηρὸς καὶ ὠραῖος τὴν ὄψιν.

Ἐσκέπτετο ἄρά γε νὰ ἐπισυνδέσῃ τὰς παλαιὰς σχέσεις, τὰς ἕνεκα τοῦ μίσους τῶν φατριῶν διακοπέσας;

ΙΑΚΩΒΑΤΗΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Μεταξὺ τῶν τῶσων νεανίδων μία, μόνη μία προσέλικυσε τοῦ Ρωμαίου τὸ πυριφλεγές ὄμμα—ἦτο ἡ Ἰουλιέττα τῶν Καπουλέτων εὐγενῆς καὶ διὰ καλλονῆς σπανίας πεπρωκισμένη.

Ἐν ταῖς καρδίαις ἀμφοτέρων ἐτεδῆλοῦτο αἶσθημα νεοφανές, ἀόρατον, ὅπερ ἐπλήρου αὐτὰς ἡδονῆς καὶ φρικιάσεως.

Ἠλθαίᾳζουσιν ἀλλήλους καὶ ἀνταλλάσσουν τὰς πρώτας τοῦ ἔρωτος λέξεις.

Ἡ δὲ πανήγυρις ἐκείνη, πρὶν ἢ ἐπιτύχη τὴν παγίωσιν τῆς παλαιᾶς φιλίας, εἶχε συνδέσει οὐδὲν ἦττον δύο καρδίας.

* *

Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐκείνης ἡ Ἰουλιέττα ἀπώλεσε τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματός της, τὰ ὄνειρά της ὑπὸ μυρίων τρομακτικῶν εἰκόνων ἐσκιάζοντο ὁ δὲ λογισμὸς της εἰς εὐρὴν ὀρίζοντα φωτεινῶν ἐλπίδων ἐξετείνεται.

Ὁ Ρωμαῖος εἶχεν ἤδη ἐνοῦται τοῦτο, ἡ δὲ μετὰ τῶσαύτης ἰσχύος καὶ εὐκρινείας διαμειφθεῖσα αὕτη γνώσις νέα ἐγένετο ἀφορμὴ ἔρωτος καὶ μείζονος οἰκειότητος.

Εἰς τὰς ἐπιμένους καὶ περιπαθεῖς τοῦ Ρωμαίου ἐκλιπαρήσεις δὲν ἐγνώριζεν, οὐδ' ἠδύνατο ἐπὶ πλέον ν' ἀντέχη ἡ Ἰουλιέττα. Ἡ ἰσχύς ἦν ἡ φωνὴ ἐκείνου ἐξήσκει ἐπὶ τῆς καρδίας της τελείως ἐμάγευσεν αὐτήν.

Αἱ κρύφαι συνδιαλέξεις ἐγένοντο συνεχεῖς καὶ μᾶλλον ἐγκάρδιαι.

Ἐκ τινος ὑπερῶου τοῦ παλατίου τῶν Καπουλέτων ἀνηρτᾶτα καναβίνα τις κλίμαξ, ἦν ἡ Ἰουλιέττα ἔρριψεν, εὐθύς ὡς τὸ ἔθμα τοῦ Ρωμαίου της, ἠκούσθη ἐν τῇ αἰγῇ τῆς νυκτός.

Ὁ τολμαρὸς νεανίας ἀναρριχᾶται δι' αὐτῆς μετὰ σπουδῆς, ἐνῶς ἡ Ἰουλιέττα προκύψασα τῷ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα.

Ἰπὸ γαλήνιον, ὡς αἱ ψυχαὶ ἀμφοτέρων, οὐρανόν, ὅ τε Ρωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλιέττα ἐξύφαινον τοῦ ἔρωτός της τὴν ἱστορίαν—ἦτο εἰδύλλιον, ἐφ' οὗ ἡ σελήνη ἀπλέτως ἐπέχεε τὰ ἀργυροειδῆς φῶς της.

Ἄλλ' αἱ νυκτεριναὶ καὶ λαθραῖαι ἐκείναι συνδιαλέξεις εἰς ἄκρον ἀνησυχου τὴν Ἰουλιέτταν, ἥτις καὶ ἠθέλησε νὰ νομιμοποιήσῃ ταύτας ἐνώπιον τῆς ἰδίας της συνειδήσεως, διὰ καὶ τοῦ Ρωμαίου εἰς τοῦτο συναινέσαντος, ἀγαθὸς τις γέρων—ὁ ἱερεὺς Λαυρέντιος τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου—εὐλογεῖ κρυφίως τοὺς γάμους αὐτῶν.

* *

Ἦλθον δὲν ἐπέπρωτο νὰ διαρκέσωσιν ἐπὶ πολὺ αἱ εὐτυχεῖς αὐταὶ ἡμέραι—ἡ εὐτυχία δὲν ἀνήκει εἰς τὴν γῆν ταύτην.

Τὰ πάθη τῶν πατρῶν, μέχρι τότε αἰγῶντα, ὀρμητικώτερον ἐξανέστησαν, ὁ δὲ Ρωμαῖος, ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς ἀγανακτήσεώς του, φωνεῖ τὸν Θεοβάλλον, τὸν ἀδελφὸν τῆς συζύγου του.

Ἡ Ἰουλιέττα κλαίει πικρῶς τὸν θάνατον ἐκείνον, ὅστις κατέστησεν αὐ-

τῇ ἀδύνατον τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ἐπισυναφθέντος συμβολαίου ἐν τῷ μέλλοντι.

Ὁ Ρωμαῖος μετὰ ψυχικῆς ἀθυμίας φεύγει ἐκ τῆς πατρίδος του μὴ δυνηθεὶς οὐδὲ καὶ τὸ ὕστατον ν' ἀποδώσῃ χαίρε εἰς τὴν Ἰουλιέτταν του, καὶ εὐρίσκει ἄσυλον παρὰ τῇ κλησίῳ Μαντούῃ, ὅποθεν καὶ πληροφορεῖται περὶ τῆς συζύγου του διατηρῶν μετ' αὐτῆς μυστικὴν ἀλληλογραφίαν.

Ἀνέκφραστος ἡ ἀγωνία τῆς Ἰουλιέττης καὶ δὴ ἡ θυμοβόρος ὀδύνη, ἦν δοκιμάζει, ἐλέησεν διὰ παντός ἀποσπασθέντο τὸν σύζυγόν της· μέχρι τοιοῦτου δὲ σημείου περιαλγεῖ αὐτή, ὥστε οἱ συγγενεῖς της, ἀγνοοῦντες τίνι τρόπῳ ἠδύνατο νὰ κατανικήσωσι τὴν αὐξοῦσαν θλίψιν της, ἀπεφάσισαν νὰ τῇ προτείνωσι σύζυγον.

Νέαι θλίψεις καὶ νέοι θρήνοι τῆς Ἰουλιέττης, ἀγνοούσης τίνι μέσῳ ἠδύνατο νὰ φανερώσῃ τὸ μοιραῖον ἀπόκρυφον.

Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς οἰκτεῖρας τὴν σκληρὰν τύχην, ἥτις κατέθλιβε τὴν Ἰουλιέτταν, ἐτοιμάζει αὐτῇ ναρκωτικόν, δι' οὗ ἤθελε ἐκληφθῆ, ὡς νεκρά, ὑπόσχεται δ' ἅμα εἰς αὐτήν, ὅτι, ἐν καιρῷ, θέλει τὴν ἀφυπνίσει καὶ οὕτω δυνηθῆ αὐτή, ἀνακτῶσα τὰς αἰσθήσεις της νὰ μεταβῆ εἰς Μάντουαν μετημφεσμένη πρὸς τὸν Ρωμαῖόν της· ἡ δὲ Ἰουλιέττα συγκατατίθεται εἰς τοῦτο.

* *

Ἡ ἐπικήδειος ἐκφορὰ ἐγένετο μετὰ τῆς ἐπισημοτέρας πομπῆς, ἐπὶ δὲ τοῦ λευκοῦ λειψάνου τῆς Ἰουλιέττης, ἐνδεδυμένης ἐν τῶν πλουσιωτέρων φορεμάτων της—αὐτὰ τοῦτο ὅπερ ἡ οἰκογένειά της τῇ εἶχε προσδιορίσει διὰ τοὺς γάμους της—εἶχον ράνει τῆς ἀθωότητος τὰ ἄνθη.

Ἡ πένθιμος ψαλμῳδία παύει, σβέννυνται αἱ λαμπάδες, περὶ δὲ τοῦ φερέτρου, ὅπερ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐσπέραν ἔπρεπε νὰ ἐναποτεθῆ ἐν τοῖς τάφοις τῶν Καπουλέτων ἄκρα βασιλεύει σιγή.

Εἰς τὸν Ρωμαῖον φθάνει ἀνελπίζτως ἡ θλιβερωτάτη τῶν ἀγγελιῶν—οὗτος δὲ, τῶν πάντων λησμονῶν, τρέχει εἰς τὴν Βερώνην, ζητεῖ περιίληπος τὴν Ἰουλιέτταν του καὶ ἐτι μᾶλλον πείθεται περὶ τῆς μοιραίας ἀληθείας.

Ἀπελπισὶ σπεύδει εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ὅπου νύρισκετο ὁ ἔρως του καὶ καταδρέχει διὰ δακρῶν τὰ νεκρικὰ ἐκείνα σάβανα.

Ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς θλίψεώς του μόνην εὐρίσκει παραμυθίαν τὸν θάνατον—ἐν τῷ ἔαρι τῆς ζωῆς του δὲν τὸν τρομάζει οὗτος καὶ, νῦν ὅτε τῆς καρδίας του τὸ εἶδωλον τοσοῦτω ἀπηνῶς τῷ ἀφηρητάτο, πίνει δραστηκώτατον φάρμακον, δι' οὗ εἶχεν ἐφοδιασθῆ.

Ἦν δὲ οὗτος σπαράσσεται ὑπὸ τῶν σπασμῶν σκληροῦ θανάτου, ἀνακύψασα ἡ Ἰουλιέττα περιβάλλει αὐτὸν διὰ τῶν βραχιόνων της.

ΙΑΚΩΒΑΤΙΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Ἐν τοῖς λυγμοῖς τῶν βραχειῶν ἐκείνων στιγμῶν καταδείκνυται τὸ ἀληθές τῆς φοικωδεστέρας πραγματικότητος—ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς Λαυρέντιος δὲν προσέρχεται πλέον ὅπως συνενώση δύο νέους πλήρεις ζωῆς, ἀλλ' ὅπως εὐλογήσῃ δύο πτώματα.

Ἡ Ἰουλιέττα ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς θλίψεώς της θνήσκει μεταξὺ τῶν βραχιόνων τοῦ Ρωμαιοῦ της—ἐν μόνον φίλημα συγγέεται μετὰ μιᾶς μόνης πνοῆς καὶ ἐκπνοῆς, τῆς ὑστάτης τῶν δύο ἐκείνων ἀτυχῶν ἐραστῶν.

(Κατὰ μετάφρασιν)

Ὅσκι.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ ΧΟΛΕΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1855

(ὅρα προηγούμενον φύλλον)

Ἀπὸ τῆς 17 Ὀβρίου ἤρχισαν νὰ συμβαίνωσι συχνὰ κρούσματα εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδίως εἰς Πόρχαλι καὶ Γαϊτάνη. Ἡ ὑγειονομικὴ Ἀρχὴ ἔλαβε σύντονα μέτρα, ὅπως ἀναχαιτίσῃ τὴν πρόοδον τοῦ κακοῦ, ἀφοῦ καὶ οἱ διαφωνοῦτες ἱατροὶ, οἱ πρότερον τούτέστι διίσχυριζόμενοι περὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως τῆς χολέρας, συνεφώνησαν ἐπὶ τέλους καὶ παρεδέχθησαν τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς, μελετήσαντες τὰ συμπτώματα καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Διέταξε τοὺς χωροφύλακας νὰ ἐπιτηρῶσι τὰς ρεμολυσμένας οἰκίας καὶ νὰ ἀπαγορεύωσι τὴν μετὰ τῶν ἐξω συγκοινωνίαν. Διόρισεν ἱατροὺς εἰς τὰς περιοχὰς τῆς πόλεως, ἐπέμψεν ἱατροὺς καὶ φάρμακα εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ἰδίως εἰς Πόρχαλι καὶ Γαϊτάνη, ὅπου μετὰ πλείστης ἐντάσεως εἶχε διαδοθῆ τὸ νόσημα, μολυνθέντων τῶν δύο τούτων χωρίων ὑπὸ τῶν ἐπιβατῶν τῶν μετὰ τοῦ Μιτάκη ἐλθόντων. Διωρίσθησαν ὑγειονομικοὶ φύλακες καὶ ἀχθοφόροι διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν νεκρῶν, νεκροθάπται καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι πρὸς Θεραπείαν τῶν προσβαλλομένων. Εἰς τὴν πόλιν, τὸ πολιτικὸν Νοσοκομεῖον μετεσχηματίσθη εἰς χολεροκομεῖον, ἡ δὲ διεύθυνσις αὐτοῦ καὶ Θεραπεία τῶν ἀσθενῶν ἀνετέθη εἰς τοὺς ἱατροὺς Διονύσιον Βερέτταν, Ἀναστάσιον Βερούκιον καὶ εἰς τὸν ἀγαπητὸν ἡμῶν υἱὸν Βασίλειον φοιτητὴν τῆς Ἱατρικῆς (ἐλθόντα ἐπὶ τούτῳ ἐξ Ἀθηνῶν πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος πρὸς περιθαλψίν ἡμῶν τῶν γονέων του) οἵτινες οἰκαιοθελῶς προσεφέρθησαν καὶ δωρεὰν ἀνεδέχθησαν τὸ ἐπίπονον καὶ ἐπικίνδυνον τούτου ἔργον.

Ὅς ἐπίμετρον τοῦ δυστυχήματος, τὴν Παρασκευὴν 416 Νοεμβρίου ἐλλειμνίσθη ἐνταῦθα ἐκ Μεσολογγίου πλοῖον φέρον ἰχθῦς προσφάτους, κοινῶς καλουμένους πσιπιοῦρα, τοὺς ὁποίους καὶ ἐπώλησαν. Τὴν δὲ ἐπιούσαν, (τὴν ἐπικληθεῖσαν «τὸ τρομερὸν Σάββατον») ἡ νόσος προσέβλε μετὰ τσαύτης μανίας τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐξοχὴν, ὥστε ἀπὸ τῆς 5)17 μέχρι τῆς 20 Νοβρίου (2 Δεβρίου) προσεβλήθησαν 645

ἄτομα, ἐξ ὧν τὰ 327 ἀπέβιωσαν Ἡ χρῆσις τῶν ἰχθύων συνετέλεσεν ἰδιαζόντως, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν ἰσχυρὰν αὐτὴν ἐπίτασιν τῆς νόσου.

Τὰ κρούσματα καὶ οἱ θάνατοι ἤρξαντο νὰ ἐλαττώνται βαθμηδὸν εἰς τὴν πόλιν τὴν 5)15 Δεκεμβρίου καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης μέχρι τῆς ρηθείτης ἡμέρας τῆς 14)26. Τὴν 15)27 ἡ τε πόλις καὶ ἡ ἐξοχὴ ἦσαν ἐντελῶς ἀπηλλαγμέναι τῆς νόσου. Τὴν δὲ 16)28 Δεκεμβρίου, τὴν παραμονὴν δηλαδὴ τῆς εορτῆς τοῦ Ἁγίου, μεγίστη ἦν ἡ συρροὴ τοῦ πλήθους εἰς τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὅλην τὴν μακρὰν ὁδὸν τῆς Ἄμμου. Τὸ θέαμα ἦτο λίαν καταπληκτικόν. Ἡ ἐπιούσα ἀνέτειλε λαμπρὰ καὶ ἡ λιτανεῖα ἐγένετο μετὰ πλείστης ὁσῆς μεγαλοπρεπείας. Πλέον τῶν 40 χιλιάδων ἀνθρώπων ἠκολούθουν τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου Προστάτου, καὶ ὁ συγχρωτισμὸς τοσούτου πλήθους ἐπικίνδυνος ἄλλως τε κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας, δὲν ἐπέφερε χάριτι θεῖα οὐδὲν κακὸν ἀποτελέσμη.

Περίεργον, ἢ κάλλιον εἰπεῖν ὡς διὰ μαγείας γενομένη ὑπῆρξε ἡ ἀπὸ τῆς ἀπαθείας εἰς ἣν ὁ λαὸς ὡς εἴρηται δικάετο, εἰς τὸν πανικὸν φόβον μετέβασις. Ὅλοι εἶχον πεισθεῖ πλέον, ὅτι ἡ ἐνσκήψασα νόσος ἦν ἀναμφιδόλως χολέρα. Τὸ λυπηρὸν θέαμα τῶν φορέων ἐπὶ τῶν ὁπίων οἱ προσβαλλόμενοι μετεφέροντο ἐν τῷ νοσοκομείῳ—αἱ νεκροφόροι ἄμαξαι αἵτινες περιφερόμεναι εἰς τὰς ὁδοὺς ἐλάμβανον ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τὰ πτώματα—ἡ συνάντησις αὐτῶν διευθυνομένων διὰ νυκτὸς εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς πιπτοῦσης ἑροχῆς ἢ τοῦ μαινομένου ἀνέμου καὶ συνοδευμένων ὑπὸ μικροῦ τινος φανοῦ—ὁ τριγμὸς τῶν τροχῶν ἀνεπόλει εἰς τὸν νοῦν τῶν ἐπιζώντων, ὅτι δυστυχῆς τις μετέβη ἀπὸ τοῦτον εἰς τὸν ἄλλον βίον ἐγκαταλειμμένος παρὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ καὶ βανεκάλει τὴν ιδέαν ὅτι ἀπὸ στιγμῆν εἰς στιγμῆν ἦτο δυνατόν ἴσως καὶ οἱ ἐπιζῶντες οὗτοι νὰ πέσωσιν ὑπὸ τὸ δρέπανον τῆς νόσου ἢ νὰ ἰδῶσιν ἀποθνήσκοντας τοὺς γονεῖς—τὰ τέκνα—τοὺς φίλους—τοὺς γνωρίμους—ἢ ἐπὶ τέλους νὰ ἰδῶσι ἐξαλειφόμενας ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας ὀλοκλήρους οἰκογενείας, ὡς τοῦτο συνέβη εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ποτὲ δόκτωρος Θεοδώρου Συγούρου, ἀποθανούσης τῆς χήρας, τῆς θυγατρὸς καὶ τῆ, νύμφης αὐτοῦ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ἐντὸς ὀλίγων ὥρων. Τότε δὲ καὶ ἄλλα λυπηρὰ παρεστῆθησαν θέαματα. Οἱ συγγενεῖς ἐγκατέλειπον τοὺς ἀσθενεῖς αὐτῶν εἰς τὴν τύχην φοβούμενοι τὸ μόλυσμα. Οἱ νεκροθάπται μετὰ θηριώδους καὶ ἀπανθρώπου τρόπου ἔρριπτον εἰς τοὺς λάκκους τὰ πτώματα. Οἱ ἱερεῖς περιφερόμενοι εἰς τὰς οἰκίας ἢ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον μετέδιδον τὰς τελευταίας τῆς θρησκείας παραμυθίας εἰς τοὺς ὑγιεῖς καὶ τοὺς νοσῶντας. Τὰ εὐχέλαια τὰ ὁποῖα ἀδιακόπως ἐψάλλοντο εἰς τὰς ἐκκλησίας ἢ εἰς τὰς οἰκίας—τέλος ἡ κακὴ ιδέα ἦτις παρὰ πᾶσιν ἐκυκλοφόρησεν ὅτι ἔμελλον νὰ ταφῶσιν εἰς τὰ χωράκια, κατὰ τὴν ἐπιούσαν συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ κορυφώσῃ τὴν ἀπελπισίαν.

Πρόσθε, ὅτι ἕνεκα τῆς ἐπὶ τέσσαρα κατὰ συνέχειαν ἔτη γενομένης ὑπὸ τοῦ μήκυτος καταστροφῆς τῶν προϊόντων καὶ τῆς ἕνεκα τοῦ πολέμου ὑπερτιμῆσεως τῶν σιτηρῶν—τῆς ἐλλείψεως τοῦ κρέατος, τοῦ ὀρυζίου καὶ τοῦ οἴνου, τῶν μόνων τροφῶν τῶν παρὰ τῶν ἰατρῶν παραγγελλομένων—ἡ νῆσος ἡμῶν εὐρίσκετο εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν, καθότι οἱ ἔχοντες τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως ὀλίγοι ἦσαν, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν πάντων ἐστεροῦντο. Ἡ Κυβέρνησις πλείστα ὄσας ἔπραξε θυσίας, ὅπως ἐλαττώσῃ τὰς ἀνάγκας, διανέμουσα τροφὰς, φορέματα καὶ φάρμακα εἰς τοὺς ἐνδεεῖς ἀσθενεῖς τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐξοχῆς ἄλλ' αἱ ἀνάγκαι ἦσαν πλείστα καὶ ἔτι πλείονες οἱ ἔχοντες ἀνάγκην. (ἀκολουθεῖ).

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Γεράνια ταξιδιάρικα, διαβατικὰ γεράνια,
Πέτε μου, ποῦθεν ἔρχεσθε; Πέτε μου, ποῦθε πάτε;
Κι' ἂν πάτε ἔσθιν πατρίδα μου, κι' ἂν πάτε ἔσθιν Ἑλλάδα,
Γεράνια, πᾶρτέμε κι' ἐμὲ ἐπάνω ἑστὰ φτερά σας,
Καὶ φέρτεμε ἑστὸν τόπον μου, στῆς Λιθαδεῖας τὰ μέρη,
Ἐκεῖ ὅπου γεννήθηκα τὴν γῆν τῆς νὰ φιλήσω.
Θέλω νὰ ἰδῶ τοὺς κάμπους τῆς, νὰ ἰδῶ τοὺς ποταμούς τῆς,
Τὴν λίμνην, τὸ Τροφώνειο, νὰ ἰδῶ τὸν Ἑλικῶνα,
Νὰ πῶ τῆς Κρύας τὸ νερὸ, ποῦ εἶνε σὰν τὸ Κρυστάλλι.
Νὰ ἐνθυμηθῶ τὴν νύκτα μου, τὰ πρώτᾳ μου τὰ χρόνια
Ὅταν παιδι ἀμέριμνο ἐπαιζα τὰ σκλαδακία
Μὲ τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίας, τοὺς φίλους μου τοὺς πρώτους.
Νὰ ἐνθυμηθῶ τὴ μάνα μου, τὸν δόλο μου πατέρα,
Τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς φτωχοὺς, ποῦ θέμισεν ὁ Χάρος.
Ἐκεῖ, γεράνια, φέρτεμε, ἐκεῖ νὰ ξεψυχῆσω.
Ἄχ! μὴ μ' ἀφίνετε ἐδῶ στῆς ξενιτειᾶς τὰ μέρη,
Ποῦλθα παιδι καὶ γήρασα, βαρέθηκα νὰ μένω.
Εὐτοχισμένοι γερνοὶ, πῶχετε τὰ φτερά σας
Καὶ κάθε χρόνο δύνασθε νὰ ἰδῆτε τὴν πατρίδα,
Τοὺς φίλους σας, τοὺς συγγενεῖς καὶ τὴν κληρὰ φωλιά σας.
Ὅλα τοῦ κόσμου τὰ καλὰ τίποτα δὲν ἀξίζουν
Σ' ὅποιον στὰ ξένα κατοικεῖ, σ' ὅποιον ἑστὰ ξένα μένει.
Πλὴν φεύγετε, ἀλλοίμονον, ἀπόκρισι καμμία;
Μήνα καὶ σεῖς, γεράνια μου, ἑστὸν φίλοι ἦσθε ξένοι!
Πηγαίνετε, πλὴν ἂν κανεῖς γιὰ μένα σὰς ῥωτήση,
Εἰπέτε του· τὸν εἶδαμε στὴν ξενιτειᾶ νὰ κλαίῃ.

Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΨΑΛΗΣ.

Via Roma 125. Napoli.

Ο ΑΠΗΛΠΙΣΜΕΝΟΣ

Χρυσαῖς ἐλπίδες τῆς ζωῆς, ἐφύγετε, ὠοιμένα!
Καὶ πλέον δὲν μαγεύετε τὴν ἀχαρὴ μου νεοτῆ...
Τὸν ἄμοιρο! μὲ ζώνουσι σύγγενα ἀραχνιασμένα,
Μαῦρα θανάτου σκότη!...

Ποῖο φριχτὸ μαρτύριο τῶρα μὲ βασανίζει!
Πῶς ἐμαράθηκε ἄκαιρα τὸ ἄνθι τῆς ζωῆς μου!
Τὶ μαῦρο δηλητήριο ἀδιάκοπα ποτίζει
Τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου!

Τῆς φύσης ἐτραγοῦδουνα κι' ἐγὼ ταῖς εὐμορφάδες...
Καὶ ἔς τῆς πατρίδας τ' ὄνομα ἐσκίρταε ἡ καρδιά μου...
Τώρα; ὠοιμὲ! τριαντάφυλλα, νερά καὶ πρασινάδες,
Μαυρίζουσι ἐμπροστά μου!...

Τ' ἀγέρι, ποῦ γλυκοφυσᾷ γιὰ μὲ δὲν ἔχει χάρι...
Τοῦ ἀηδονιοῦ τὸ λάλημα εἶνε φωνὴ θανάτου...
Δὲν μοῦ μεγεύει τὴν καρδιά τὸ ἀργυρὸ φεγγάρι
Κ' ἡ μυστικὴ λαλιά του...

Ἐφυσαν πλέον οἱ καιροὶ τῆς εὐτυχίας ἐκεῖνοι...
Καὶ ὄνειρε εὐφρόσυνα τῶρα δὲν μ' εὐτυχιζοῦν!
Ἀπελπισία ἔρωτα καὶ ψυχικὴ ὀδύνη
Μὲ καταβασανίζουν!...

Ἀπελπισία ἔρωτα!... Ποῖος εἶνε ἡ αἰτία;
Ἐσὺ, ποῦ μ' ἔνα βλέμμα σου, ἔναψες τὴν καρδιά μου!...
Ἄλλὰ ὡς πότε, ἄσπλαγχνη! θὰ μένης πέτρα κρύα,
Ἐστὰ τόσα βάσανά μου;...

Μένε!... Ἴδου ὁ θάνατος, εὐσπλαχνικώτερός σου,
Ταῖς δέησές μου ἄκουσε... καὶ τὸ ψυχρὸ τοῦ χέρι
Σβύει τὴ φωτιά, ποῦ μ' ἔναψε εἰς τὴν καρδιά τὸ φῶς σου
Καὶ ἡσυχία μοῦ φέρει!...

Π. ΠΑΝΑΣ.

Ἀθῆναι. Σεπτέμβριος 1892.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΕΓΩ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΜΟΥ

Μονάχοι ναί! παλεύουμε 'ς τὴ μέση σκληροῦ δρόμου
 'Εσύ κι' ἐγώ, γλυκύτατο τοῦ πόνου μυστικό μου,
 Κι' ἀδελφομένοι ἀδιάκοπα 'ς τὴ χώρα τοῦ θανάτου
 Τρέχουμε 'μέραις καὶ καιροῦς, μὲ τὸ κεφάλι κάτου.
 Καὶ μὲς 'ς τὰ γέλοια, 'ς ταῖς χαραῖς τοῦ κόσμου ποῦ θωροῦμε
 'Εμεῖς περνοῦμε ἀδιάφοροι, χωρὶς νὰ τ' ἀφήσοῦμε.
 Ποτὲ καμιά ἀνθρώπινη ψυχὴ δὲν θέ νὰ μάθῃ
 Ἦόσα μᾶς δέρνουν καὶ τοὺς δυὸ βασανισμένα πάθη.
 Οὔτε ἀπὸ ποῦ λαβαίνουμε ζωῆς κρυφὴν ἀχτίδα,
 Οὔτε 'ς τὴ γῆ ποιά μᾶς κρατεῖ ψευτοντυμένη ἐλπίδα.
 Μυστήριο 'Εσύ, μυστήριο 'Εγώ, τὸ φῶς ποῦ μᾶς φωτίζει
 'Ανθρώπος δὲν τὸ ἐξάνοιξε, ψυχὴ δὲν τὸ γνωρίζει!

Μονάχοι ναί! παλεύουμε 'ς τὴ μέσην ἔρμου δρόμου
 'Εσύ κι' ἐγώ, γλυκύτατο τοῦ πόνου μυστικό μου.
 Ἦόσαις φρονίαις ποῦ ἀπὸ μακρὰ, 'σάν ἴσκιος μὲ πλακώνει
 'Εσύ ξυπνῶντάς με μοῦ λὲς, 'Εφάνηκε, σιμώνει...
 Μὰ ἐγὼ σοῦ λέγω σάπασε, φοβοῦμαι μᾶς κυττάζουν
 Γύρω τὰ ξένα βλέμματα, πολὺ, πολὺ μὲ σκιάζουν.
 'Ο κόσμος πάντα εἶνε κακός, ἄφησε νὰ περάσῃ,
 Δὲν θέλω μὲ τὴν τρέλλα μου ὁ ἄλλος νὰ γελάσῃ.
 Τότε σωπαίνουμε καὶ οἱ δυὸ, κι ἀμερμὴ διεθαίνει
 'Αχ! νὰ ξέρει τί σπαραγμὸ τὸ στῆθος μου λαβαίνει
 Σάπασε, μυστήριο μου γλυκό, οὔτε κι' αὐτὴ γνωρίζει
 Μὲ πόσο φῶς ἀτέλειωτο μᾶς καταπλημμυρίζει.

Μονάχοι ναί! παλεύουμε 'ς τὴ μέσην ἔρμου δρόμου
 'Εσύ κι' ἐγώ, γλυκύτατο τοῦ πόνου μυστικό μου.
 Κι' ἄλλαις νυχταῖς τρισκόταδαις ποῦ κοίτουμαι 'ς τὸ τρωμα,
 'Εσύ σκορπᾶς 'ς τὸν ὕπνο μου τῆς χαραυγῆς τὸ χρώμα.
 Καὶ σὲ οὐράνια ὄνειρατα γαλάζια στολισμένη
 Τὴν φέρνεις μέσ' 'στὰ μάτια μου φωτόπεριχυμένη.
 Πέσσε, μοῦ λὲς, γονάτισε, ὅσα σὲ δέρνουν πάθη
 'Απὸ τὰ δυὸ τὰ χεῖλη σου, εἶνε καιρὸς νὰ μάθῃ...
 Καὶ κἀνὼ κἀτι νὰ τῆς πῶ, μὰ κόβεται ἡ φωνὴ μου
 Σβῆσε, σοῦ λέγω, τ' ὄνειρο γιὰ δὲν βαστᾷ ἡ ψυχὴ μου.
 Μυστήριο 'Εσύ, μυστήριο ἐγώ, μυστήριο πάντα ἄς μείνῃ.
 'Οτι ἀφ' τὸ νοῦ μου ἀσήκωσε τὴν πύλα τοῦ γαλήνη.

'Ο χρόνος τρέχει ζέγνοιαστος, μαζί κι' ἐμεῖς περνοῦμε
 Μὲ πόνους καὶ μὲ θάσανα τὴ διάβα τοῦ μετροῦμε
 Κι' ὅμως κρυμμένη 'ς τῆς ψυχῆς τὰ βάθη μιὰ ἀχτίδα
 Μᾶς βαλσαμώνει ταῖς πληγαῖς, μᾶς δίνει πάντα ἐλπίδα.
 Κι' ἐγὼ μι' ἀχτίδα ἐκλείσα 'ς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου,
 Γιὰ ὁδηγὸ καὶ σύντροφο τῆς ἀτυχῆς ζωῆς μου.
 Μὰ ποῦ λαβαίνω τέτοιο φῶς, ποιά λάμψη μὲ φωτίζει,
 'Ανθρώπος δὲν τὸ ἐξάνοιξε, ψυχὴ δὲν τὸ γνωρίζει.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ.

ΣΥ ΕΙΣΑΙ ΤΟ ΠΑΝ
(Κατ' αἴτησιν φίλου)

* Ἄστρον σ' εἶσαι τοῦ βίου μου.
 σὺ ρόδον τῶν ἐρώτων,
 σὺ εἶσαι σὺ τὸ πρῶτον
 τοῦ νοῦ μου ἰδανικόν.

'Ο οἶστρος σὺ τῶν ποιητῶν
 ἢ χάρις τῶν παρθένων,
 σὺ εἶσαι ὁ προβαίνων
 ἀστὴρ πάσης αὐγῆς

Σὺ ἢ μαγεία τοῦ ἔαρος,
 πηγὴ τῆς εὐωδίας,
 σὺ τῆς ἐμῆς καρδίας
 ὁ κρύβριος παλμός.

Σὺ ἔαρ, σὺ ἢ ἀνοιξίς
 ροδοστεφανωμένη,
 ἐσὺ καὶ ἡ εἰμαρμένη
 ὅπου μὲ διοικεῖ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Κ. ΚΑΛΥΔΙΑΝΟΣ

Α ΦΙ Ε Ρ Ω Σ Ι Σ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΥΦΗ ΜΟΥ ΑΓΑΠΗ

Νὰ ἠμποροῦσα καὶ γιὰ Σε
 Νὰ γράψω δύο τραγούδια
 Θὰ ζήλευαν κι' αὐτὰ τῆς γῆς
 Τ' ἀνάσθητε λουλούδια.

Μὰ ὁ νοῦς δὲν φθάνει καὶ γι' αὐτὸ
 Σοῦ ἀφιερώνω, φῶς μου,
 'Όσα τραγούδια ἔγραψαν
 Οἱ ποιηταὶ τοῦ κόσμου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

'Αγγέλλεται ἡ ἐκδοσις περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Κ α λ λ ι -
 τ ε χ ν ι κ ῆ» ἀπᾶξ τοῦ μηνὸς εἰς σχῆμα μέγα 4ον. Ἡ μουσικὴ, ἡ ποί-
 σις καὶ ἡ καλλιτεχνία εἰσὶν οἱ ἐρίζοντες τοῦ νέου τούτου περιο-
 δικοῦ, οὗ ἡ ἔλλειψις ἦτο ἀρκετὰ σπουδαία. Συνιστῶμεν θερμῶς τὸ
 ἀριστον τοῦτο περιοδικὸν εἰς πάντας τοὺς φιλομούστους συμπολίτας μας.

— 'Ο διαπρεπὴς λόγιος καὶ ποιητὴς Φρ. δὲ Μέντος ἐπὶ τῇ εὐκαι-
 ρία τῶν γάμων τῆς χαριτοδοῦτου ἀνεψίας αὐτοῦ, ἐδημοσίευσεν ἐν
 Ἡρακλείῳ ἑκτενὲς ποίημα ἐπιθαλάμιον ὑπὸ τὸν τίτλον Il matrimonio.
 Ἐμπνεύσει ὑπὸς γλώσσα, τέχνη, καθιστῶσι τὸ ποίημα ἄξιον ἂ

ναγνώσεως, πολύτιμον δὲ εἰς πάντα νεοσυμφευμένον, ἕνεκα τῶν ὄντως εὐαγγελικῶν συμβουλῶν.

— Ἐν Ἀθήναις ἐδημοσιεύθη ἀξία μελέτης πραγματεία «Περὶ παλιρροίας ἐν γένει καὶ εἰδικῶς τῆς τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου ἐπὶ τοῦ συμπολίτου ἡμῶν Διονυσίου Α. Καλύβα πολιτικοῦ μηχανικοῦ, πτυχιούχου τῆς ἐν Ζυρίχῃ πολυτεχνικῆς Σχολῆς. Ὁ νεαρὸς ἐπιστήμων ἔγραψε κατόπιν μελέτης, διότι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς αὐτὸν ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῶν πρὸς διαπλάτυνσιν καὶ ἐκθάψουσιν τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου ἐκτελουμένων ἐργασιῶν.

— Ὑπὸ τὸν τίτλον «Καρολίδεαι ἀνεπιστasiai» ὁ παρ' ἡμῖν γνωστὸς ἱστορικὸς καὶ ἐμβριθὴς εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ ἰδίως τὴν ἱστορίαν τοῦ μεσαιῶνος, κ. Σπ. Π. Λάμπρος ἐξέδοτο κατ'αὐτὰς βιβλίον, δι' οὗ εὐγλώττως ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἱστορικὸς κ. Καρολίδης ἐλίπε μετὰ πολλῆς ἐλαφρότητος καὶ ἐπιπολαιότητος ἐξετάζει τὰ πράγματα καὶ οὐδὲ διακρίνεται ἐπ' ἀκριβείᾳ, ἀνευ τῆς ὁποίας βεβαίως ἡ ἱστορία μεταβάλλεται εἰς μυθιστόρημα.

Α Λ Λ Η Δ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Κ. Τριανταφύλλην. Ἰππ. Καθηγητὴν τοῦ R. Istituto Orientale εἰς Νεάπολιν. Εὐχαριστοῦμεν. Ὡς βλέπετε δημοσιεύομεν σήμερον τὸ πρῶτον. Ἐπιστολὴ σας ἐδόθη. — Η. Ματαράγκαν Ἀθήνας. Εὐχαριστοῦμεν εἰς τὸ προσεχές. Ἀναμένομεν ὑποσχεθέντα. — Α. Λασκαράτον Ἀργοστόλιον. Ἐλάβομεν. Εὐχαριστοῦμεν. — Γ. Α. Π. Σύρον Ὀμοίως. Κατὰ γενικὴν ἡμῶν ἀρχὴν τὰ πεμπόμενα ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἔργα δημοσιεύομεν, τηροῦντες τὴν χρονολογικὴν σειρὰν τῆς λήψεως αὐτῶν. Τοῦτο πρὸς ἄρσιν παραπόνων, ἅτε τοῦ φύλλου μας ὄντες οὐχὶ μεγάλου. — Α. Καφοκ. Ἐνταῦθα εἰς τὸ προσεχές. — Σ. Α. ἱερέα εἰς Κωνσταντινούπολιν. Περὶ τοῦ Μητροπολίτου Διον. Δελάζαρη, περὶ οὗ μᾶς γράφετε, ἰδοὺ τί ἠδυνήθημεν ν' ἀνακαλύψομεν ἐν τῷ παρ' ἡμῖν ἀρχειοφυλακείῳ. Ἐπι τῆς πατριαρχίας Καλλινίκου καὶ κατὰ τὸ α. ἔτος αὐτῆς, ἦτοι τῷ 1801 Ν)βρίου α. γενομένης, τῇ ἀδείᾳ αὐτοῦ τοῦ Πατριάρχου, ψηφοφορίας ἐκ μέρους τῶν εἰς τὸν οἰκουμενικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον ἐνδημούντων ἀρχιερέων, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἐν τῷ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ναῷ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, ἐδόθη τῷ Δελάζαρη ἡ ὀνομασία Μητροπολίτου Ἐδέσσης, τῇ δὲ 25 ἰδίου μηνὸς ἐχειροτονήθη διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Πατριάρχου Μητροπολίτης εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Σιναϊτῶν ἐν Μπαλατᾷ, ἐνθα παρευρέθησαν καὶ πολλοὶ Ζακύνθιοι ἐν οἷς καὶ ὁ ἱερεὺς Ἀθαν. Καμινάρης. Ἐκτραγείσης τῆς ἑλλ. ἐπαναστάσεως, ἀνεχώρησεν ὁ Δελάζαρης, ὡς καὶ ἄλλοι, τῇ 25 Μαρτίου 1821 ἐκ τοῦ ὄθωμαν. ἐδάφους, ἐγκαταλιπὼν ἅπασαν τὴν περιουσίαν του εἰς τὴν ἐν τῇ ψήφῳ Χάλκῃ Μονῇ τῆς Θεοτόκου, ἐνθα προήδρευε καὶ ἀφίκετο εἰς Ζάκυνθον, ὅπου διαδεχθεὶς τῷ 1833 Σ)βρίου 7 τὸν Μητροπ. Γαβριὴλ Γαζώνην, ἐτελεύτησε τῇ 24 Ἰανουαρίου 1838.

ΓΑΒΡΙΗΛ ΓΑΖΩΝΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ